

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक
अंतर्गत संज्ञापन पत्र

प्रेषक : प्रा. विजयकुमार पाईकराव

विषय : संत सेवालाल महाराजांचे विचार
अध्ययनार्थीसाठी उपयोजन परिसंवाद इतिवृत्त अहवाल

प्रति : मा. कुलगुरु

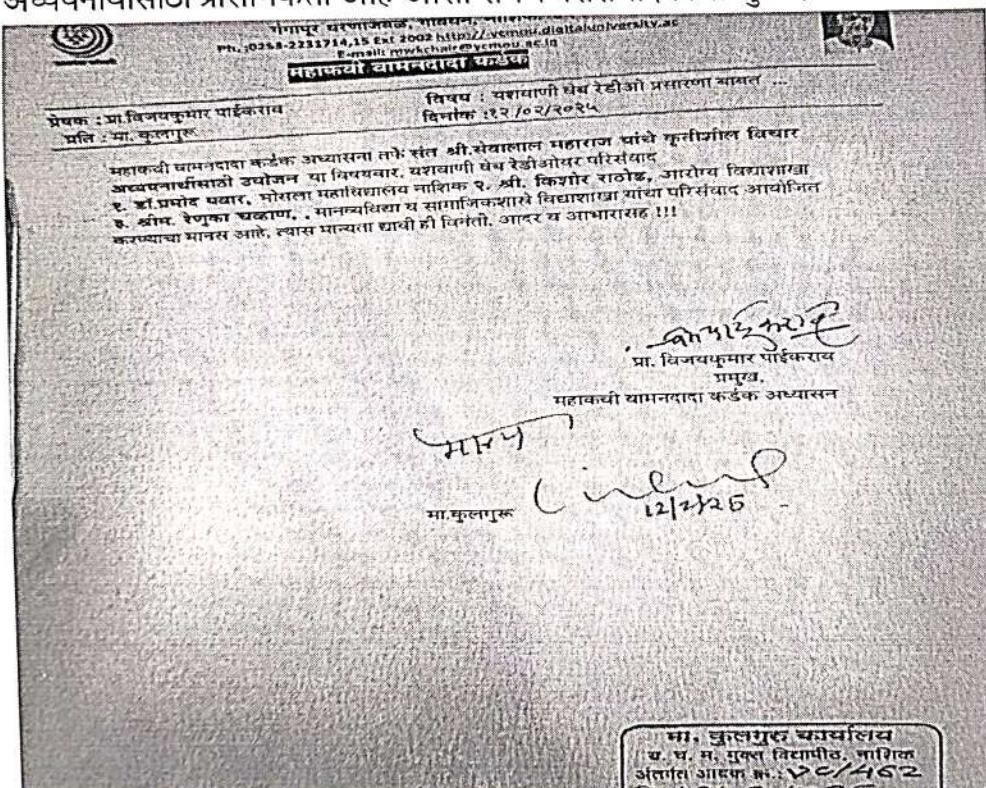
दिनांक : २१/०२/२०२५

हिष्ठे: माहितीसाठी/ विचारार्थ/ मंजुरीसाठी/ सूचना/ निर्णयार्थ/ कृतीसाठी/ अवलोकनार्थ फिरविणे

॥ इतिवृत्त अहवाल ॥

आपल्या कल्पक कृतीशील मान्यतेनुसार दि. १४ फेब्रुवारी २०२५, भारतीय सौर माघ २५ शके १९४६ रोजी दु. १२.०० वा. "संत सेवालाल महाराजांचे विचार अध्ययनार्थीसाठी उपयोजन" या विषयावर यशवाणी वेब रेडीओवर अनोखा परिसंवाद आयोजित केला होता. त्याचे इतिवृत्त सविनय सादर...

दि. १४/०२/२०२५ यशवंतराव चव्हाण, महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाच्या महाकवी वामनदादा कर्डक अध्यासनाच्या वतीने संत सेवालाल महाराज्यांच्या कृतीशील विचारांची अध्ययनार्थीसाठी प्रासंगिकता या विषयावर यशवाणी वेब रेडीओवर अनोखा परिसंवाद संपन्न झाला. या परिसंवादात डॉ. दयाराम पवार, डॉ. प्रमोद पवार, डॉ. राजेंद्र बगाटे आणि प्रा. किशोर राठोड यांनी सहभाग घेतला. परिसंवादात सर्वच महनिय तजांनी आपले प्रतिपादनात संत सेवालाल महाराजांची कृतीशीलता, विज्ञाननिष्ठा, पर्यावरण संवर्धन महिला सक्षमीकरण, स्वर्यंशिक्षण आणि राजकीय समाजकल्याण विषयीच्या विचारशील आचार विचारांचा मागोवा उदाहरणे व दाखल्यासह घेतला. संत सेवालाल महाराज्यांच्या कृतीशील विज्ञाननिष्ठ विचारांची अध्ययनार्थीसाठी प्रासंगिकता आहे आसा सर्वच परीसंवादकांचा सुरु होता.

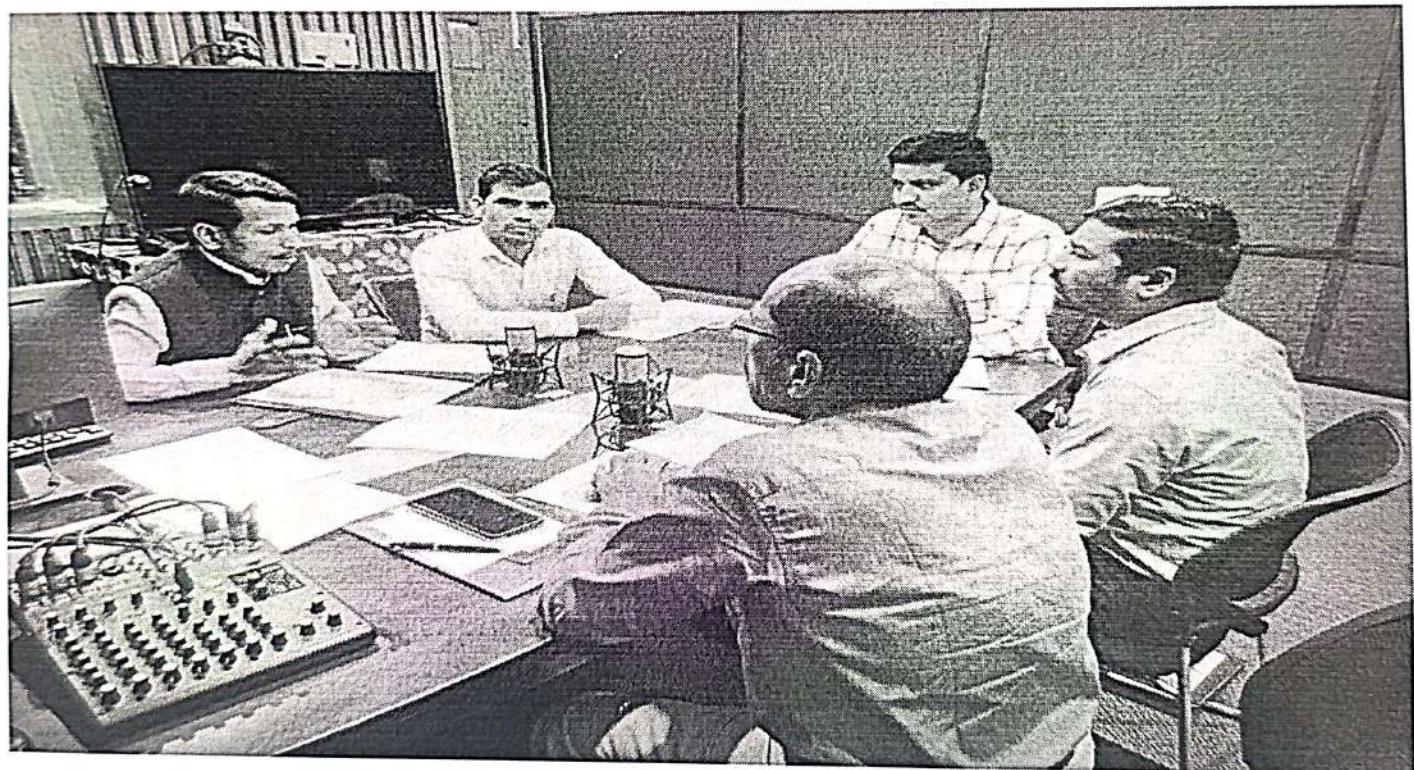

मा. कुलगुरु चव्हाणलाई
य. च. प. स. मुक्त विद्यापीठ, नाशिक
अंतर्गत आवक क्र.: VC/542
दि. ११/ २ /२०२५

परिसंवादाच्या प्रास्ताविकात महाकवी वामनदादा कर्डक अध्यासनाचे प्रमुख प्रा. विजयकुमार पाईकराव यांनी असे प्रतिपादन केले की “जगाच्या कल्याण संतांच्या विभूती देहकष्टविती परोपकारे.” जगाच्या कल्याणासाठी समाजाची सेवा करणाऱ्या सत्पुरुषाला सेवालाल म्हणतात. साहस शिकवा संयम शिकवा उजळू द्या जीवना , या उक्ती प्रमाणे मानवतेचा विचार मांडला तथागताच्या स्वयंदीप भव, या विचाराचा आणि राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणाचाही अंतर्भूत यात होतो.

पहिले परिसंवादक प्रा. किशोर राठोड , यांनी आपल्या प्रतिपादनात संत सेवालाल महाराजांच्या लोक शिक्षण आणि समाजशिक्षणाच्या तत्वांना , सत्य , अहिंसा, समता आणि मानवता या प्रेरणादायी विचारांचा विविध दोहा मधून जागर केला . योगशास्त्र व अध्यात्मशास्त्रज्ञान या विद्याशाखेतील अनुरूप अशा विविध उदाहरनांच्या माध्यमातून त्यांनी आपले विचार व्यक्त केले.

“लांबे तांडेर मलकेन जय , मार गोर गोर बंदा करिय छंद !” अर्थात आपल्या भटकंतीला आळा घाला शिक्षण द्या , उद्योग धंदे करा .हा ज्ञानाचा आणि उद्योगाचा संदेश ही अध्ययनार्थीसाठी अत्यंत मोलाचा आहे.

दुसरे परिसंवादक डॉ.राजेंद्र बगाटे यांनी आपल्या प्रतिपादनाची मांडणी समाजशास्त्रीय दृष्टिकोनातून केली. त्यामध्ये ,समता, मानवता, आणि सामाजिक न्याय या संविधानिक विचारांचा ही त्यांनी विशेष ज्ञान जागर केला. अंधश्रद्धेचा विरोध , व्यसनमुक्ती, पर्यावरण रक्षण, आत्मनिर्भरता, सदाचार आणि नितीमता या विवेकवादी मानवी मूल्यांची पेरणी सेवालाल महाराजांनी आयुष्यभर केली असेही त्यांनी प्रतिपादन केले.

तिसरे परिसंवादक डॉ.प्रमोद पवार यांनी या परिसंवादाचे विविध अभंगातून उदाहरणे व दाखल्याच्या सहय्यानी आपले विचार व्यक्त केले. रपिया कटोरा पाणी वक रपियार तर चणा वकिया , अर्थात सध्याच्या महागाईच्या भस्मासुराचा वेध सेवालाल महाराजांनी दूरदृष्टीने घेतला . महिला सबलीकरणा संदर्भात आणि वैद्यकीय सेवा सुविधा आणि आजारांच्या संदर्भातही त्यांनी समयोचित अभंग गोरबंजारा या सुमधुर भाषेत सदर केले. या सोबतच महाराजांची लढाऊ परंपरा , उद्योजकीय दृष्टिकोन , आरोग्य , स्वच्छता , निस्वार्थ ज्ञान परायणता, संस्कृतीशीलता , आणि बुद्ध , महावीर. चार्वक, चक्रधर , बसवेश्वर , तुकाराम , फुले, शाहू, आंबेडकर आणि महाकवी वामनदादा कर्डक या आचारशील सेवावृत्ती सत्पुरुषांच्या विचारांचाही एकात्म दृष्टिकोन विशद केला.

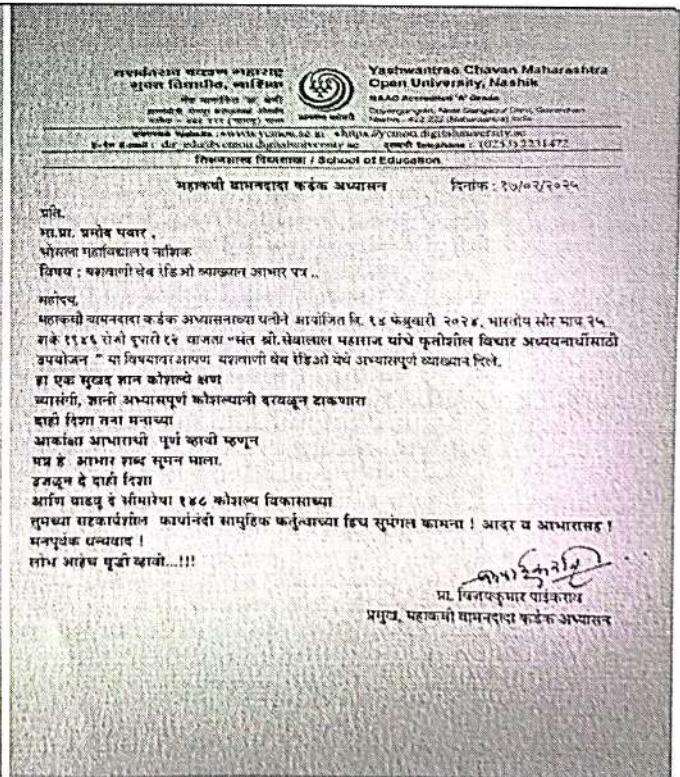
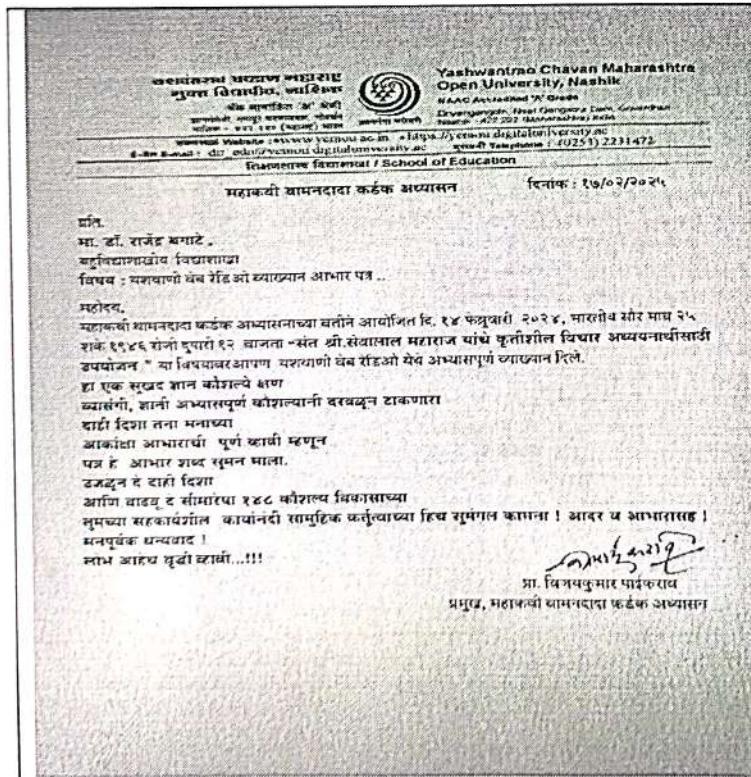
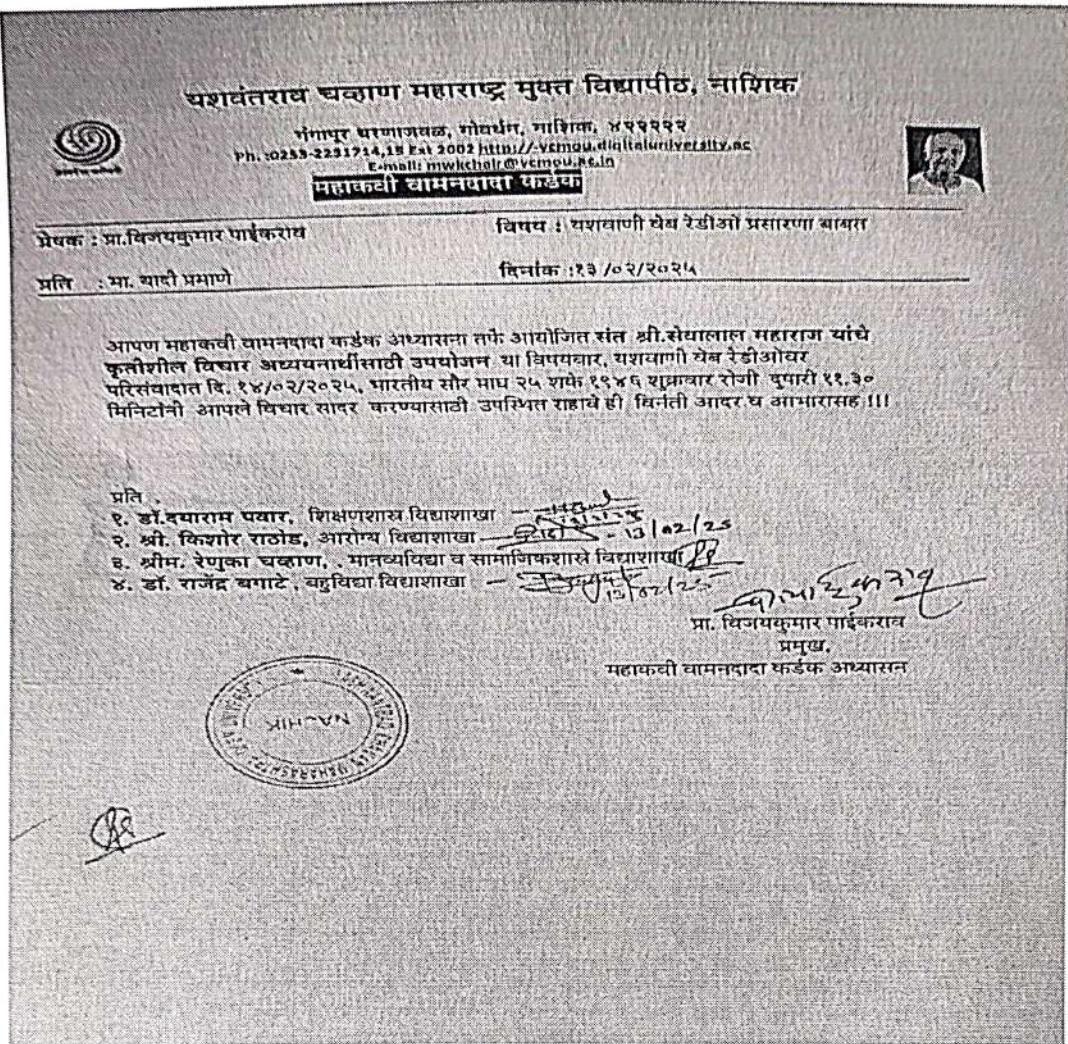
चौथे परिसंवादक डॉ.दयाराम पवार यांनी शिक्षण आणि नवीन राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणातील भारतीय ज्ञान परंपरा मातृभाषेतील शिक्षण, कौशल्य विकास या तत्वांची प्रचीती सेवालाल महाराजांच्या आचार विचारांचीच खरी शिदोरी आहे. असे स्पष्ट केले.

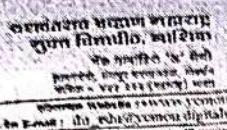

अध्ययनार्थी, तज्ज अभ्यासकांनी व सरकारनीही ज्ञानात्मक समाज निर्मितीसाठी विशेष योगदान द्यावे असे सूचित केले. या परिसंवादाचे सूत्रसंचालन व आभार प्रदर्शन अध्यासन प्रमुख प्रा. विजयकुमार पाईकराव यांनी केले. अध्ययनार्थी श्रोत्यांना यशवाणीच्या संकेतस्थळावर हा परिसंवाद कायम स्वरूपी आपल्या सवडीच्या वेळेनुसार श्रवण करता येईल. यासाठी तंत्र सहाय्य श्री. प्रकाश सापनर , श्री. किरण राऊत , श्री. सचिन कटारे ह्यांनी केले.

परीसंवादकाचे निमंत्रण व आभारपत्र :

**Yashwantrao Chavhan Maharashtra
Open University, Nashik**
NAAC Accredited 'A' Grade
प्राचीन विद्यालय, नाशिक
महाराष्ट्र, भारत
पोस्ट कोड: 422 223 (महाराष्ट्र)
ई-मेल: <http://ycoenu.digitaluniversity.ac>
फ़ोन: 0233 223 472

विद्यालय विभाग / School of Education

दिनांक: १५/०२/२०२५

महाकली वामनदादा कॉर्डक अध्यापन

दिनीति
मा. ही. किशोर राठोड,
आरोप विद्यालय
विषय: यशवाणी घेब रेडीओ व्याख्यान आभार पत्र ..

मर्त्रेप
महाकली वामनदादा कॉर्डक अध्यासनाच्या घटीने आयोजित दि. १४ फेब्रुवारी २०२५, भारतीय मीर माथी २५ शके १९६६ रोजी दुपारी १२ घातता "संत श्री सेवालाल महाराज यांचे कृतीशील विचार अध्ययनार्थीसाठी उपयोगिन" या विषयावर आपण यशवाणी घेब रेडीओ घेब अभ्यासपूर्ण व्याख्यान दिले.

हा एक सुखद तात्त्व और अध्यापन

असांगी, तात्त्व अभ्यासपूर्ण कौशल्यानो दरबद्ध टाकणारा

हाती दिशा तत्त्व मनाच्या

आकृता आभाराची पूर्ण घावी घण्टून

पत्र हे आभार शब्द सूमन माता.

उजव्हान दे दाही दिशा

आणि वाढवू दे सोमारोपा १४८ कोशल्य विकासाच्या

तुमच्या सहकाऱ्यांनी कायांनंदी सामुहिक कर्तुवाच्या हिच सुमंगल कामना ! आदर व आभारासह !

मनपूर्वक धन्यवाद !

तोम आहेह घूमी कायो...!!!

महाकली वामनदादा कॉर्डक अध्यासन

**Yashwantrao Chavhan Maharashtra
Open University, Nashik**
NAAC Accredited 'A' Grade
प्राचीन विद्यालय, नाशिक
महाराष्ट्र, भारत
पोस्ट कोड: 422 223 (महाराष्ट्र)
ई-मेल: <http://ycoenu.digitaluniversity.ac>
फ़ोन: 0233 223 472

विद्यालय विभाग / School of Education

महाकली वामनदादा कॉर्डक अध्यासन

दिनांक: १५/०२/२०२५
पृष्ठा. ११. नो. १६. २०२५ | ५५

प्रीते,

मा. ही. द्वाराम पवार,

विद्यालयाचे विद्यार्थी

विषय: यशवाणी घेब रेडीओ व्याख्यान आभार पत्र ..

महादेव.

महाकली वामनदादा कॉर्डक अध्यासनाच्या घटीने आयोजित दि. १४ फेब्रुवारी २०२५, मार्गीव मीर माथी २५ शके १९६६ रोजी दुपारी १२ घातता "संत श्री सेवालाल महाराज यांचे कृतीशील विचार अध्ययनार्थीसाठी उपयोगिन" या विषयावर आपण यशवाणी घेब रेडीओ घेब अभ्यासपूर्ण व्याख्यान दिले.

हा एक सुखद तात्त्व और अध्यापन

व्यासांगी, तात्त्व अभ्यासपूर्ण कौशल्यानो दरबद्ध टाकणारा

दाही दिशा तत्त्व मनाच्या

आकृता आभाराची पूर्ण घावी घण्टून

पत्र हे आभार शब्द सूमन माता.

उजव्हान दे दाही दिशा

आणि वाढवू दे सोमारोपा १४८ कोशल्य विकासाच्या

तुमच्या सहकाऱ्यांनी कायांनंदी सामुहिक कर्तुवाच्या हिच सुमंगल कामना ! आदर व आभारासह !

मनपूर्वक धन्यवाद !

लोभ आहेह घूमी कायो...!!!

प्रा. विनयकुमार पांडिकराय

प्रमुख, महाकली वामनदादा कॉर्डक अध्यासन

प्रा. विनयकुमार पांडिकराय

प्रमुख, महाकली वामनदादा कॉर्डक अध्यासन

वृत्तपत्रातील प्रसिद्धी :

«लोकसत्ता»

YCMOU PRO LKST
P9 210226

मुक्त विद्यापीठात संत सेवालाल महाराजांविषयी परिसंवाद

लोकसत्ता प्रतिनिधी

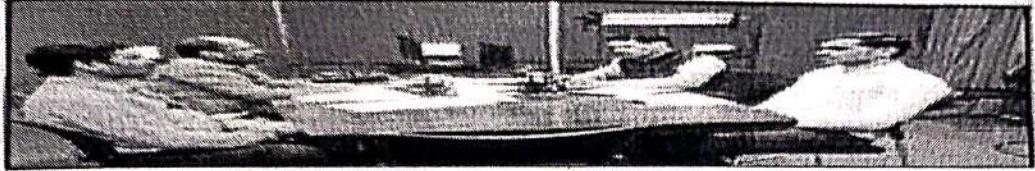
नाशिक : यशवांतराव चवळाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठात संत सेवालाल महाराजांच्या विचाराव जीवनकार्यास परिसंवादातून उजाल्या दिण्यात आला. कूलगुरु प्रा. राजेन्द्र रोनवणी यांच्या कल्याणेतृत्व विद्यापीठात परिसंवाद मालिका सुरु करण्यात आली आहे. त्यानुसार 'संत सेवालाल महाराजांच्या कृतीशील विचारांच्या अध्ययनार्थीसाठी प्रासागिकता' या विषयावर विद्यापीठाच्या 'यशवाणी' घेब रेडीओवर परिसंवाद झाला.

विद्यापीठाच्या महाकली वामनदादा कॉर्डक अध्यासनाच्ये प्रमुख व परिसंवादाचे समन्वयकर प्रा. विजयकुमार पांडिकराय यांनी संत सेवालाल यांनी मानवतेचा विचार मांडल्याचे सांगितले. तथागताच्या स्वयंदीप भाव या विचाराचा आणि

राष्ट्रीय शोकणिक घोरणाच्याही अंतर्भाव स्वाच्छा विचारात असल्याचे मांडले. प्रा. किशोर राठोड यांनी संत सेवालाल महाराजांच्या आणि उच्चीगाळ्या संदेश स्वाच्छा दोषाव्याप्तीर स्पष्ट केला.

दूसर परिसंवादक डॉ. राजेन्द्र वगाटे यांनी समता, मानवता, आणि सामाजिक न्याय या संविधानिक विचारांचा महाराजांनी जागरूक करल्याचे सांगितले. तिसरे परिसंवादक डॉ. प्रमोद पवार यांनी अभिगातून उदाहरणे व दाखल्याच्या सहाय्याने विचार मांडले. डॉ. द्वयाराम पवार यांनी शिकाण आणि नवीन राष्ट्रीय शोकणिक घोरणातील भारतीय जान परंपरा, मातृभाषेतील शिधाण, कौशल्य विकास या संत सेवालाल महाराजांचे विचार यातील साम्य अभ्यासेतिहास केले. अध्ययनार्थी श्राव्याना विद्यापीठ संकेतस्थळावर 'यशवाणी' शीर्षकातर्गत कषीला आपल्या सवाहीच्या वेळेनुसार ता परिसंवाद अवगत करता येईल.

मुक्त विद्यापीठात संत सेवालाल महाराजांच्या जीवनकार्यासि उजाळा

मानिक (प्रतिभिठी) :-
सेवालालराव बदलाण महाराष्ट्र दूरदर्शन विद्यापीठात रस्ते सेवालाल महाराजांच्या वाचाव्या विचार करीचनकारायरा परिसंवादातून उजाळा केण्यारा आला.

विद्यापीठाए प्रस्तुतप्रभा. संगीत सो नव्यांचे यांच्या काळापाचे दूसरे विद्यापीठाच्या महाराजीची वाचाव्याच्या कार्डीक अद्यारासनाच्या वर्तीने विद्यापीठात परिसंवाद मानिकांनी प्रमुख कारण्यात आली आहे. द्यावृत्तसार 'संत सेवालाल महाराजांच्या प्रतिभिठील विचारांची अध्ययनाचीराती प्रारंभिकरा' या विचारवर विद्यापीठाच्या 'वरवाणी' देके रेटिंगेवर हा परिसंवाद संप्रवळ इडला. विद्यापीठाच्या महाराजीची वामनदादा कार्डीक अद्यारासनाचे प्रमुख करीचनकारावे समन्वयात्रा प्रभा. विजयकुमार पाईकराव यांनी संत सेवालाल मानिक मानवतेवा विचार मांडला. असे सांगिलेले, तसेच लक्ष्यागताच्या 'स्वयंदीप धार' या

विचाराचा या राष्ट्रीय शैक्षणिक प्रोग्रामाची ही अंतर्भुती त्यांच्या विचारात असल्याचे प्रतिवादित घेले. प्रा. विजयकुमार दृष्टी रस्ते सेवालाल महाराजांच्या च उद्दीपनाचा संदेश स्वयंवरा दोहांद्वारे स्वाक्षर केला. दूसरे परिसंवादक डॉ. राजेंद्र बगडे यांनी आपल्या प्रतिवादाद्वारा मांडणी चरमांज चरमांजी या द्वितीयांपूर्व केली. द्यावृत्त समटा, मानवता आणि सामाजिक न्याय या संविधानिक विचारांचा ही त्यांनी विशेष उन जागर केला. तिसरे परिसंवादक डॉ. प्रमोद विवार यांनी या 'परिसंवादाचे प्रारंभीव विचार अभिगात्मन घादाहरण' या दार्शनिकाच्या संहाराच्याते विचार घ्यकर घेले. घीरे परिसंवादक डॉ. द्यावराव मवार यांनी शिकायण या नवीन राष्ट्रीय शैक्षणिक शैक्षणिकील भारतीय आम परंपरा, दातुराखावेतील शिकायण, कौशलव्य विकास या यंत्र ते यालाल महाराजांच्ये विचार यांतील साम्य अधोरेखित घेले. या परिसंवादाचे सुन्दरं यालन या आभारमंदबळीन अध्यारन प्रमुख प्रभा. विजयकुमार घाडी कराव यांनी कै ले. अद्यायनाची भोवत्यांना विद्यापीठ सो के रास्थळावर 'य शिकायणी' शीर्षकांतर्गत कथ्यांही आपल्या समझीच्या वेळेवृत्तसार अवण करता योईल. परिसंवादासाठी दृश्र साहाय्य प्रकाश सारपनवर, किंवर राजस या संवित कवठरे यांनी घेले.

YCMOU PRO BHR
M3 200225

विजयकुमार पाईकराव

विजयकुमार पाईकराव
प्रमुख, महाकवी वामनदादा कर्डक अध्यासन

मा. कुलगुरु
Signature